

Ten geleide

Vino Timmerman, geboren op 24 april 1950 te Rotterdam, bereikt dit jaar de leeftijd van 65 jaren. Wie terugrekenen ziet dat de grens van 25 jaar hoogleraar-schap door Vino vorig jaar al werd gepasseerd.

Na aanstellingen als wetenschappelijk medewerker aan de Universiteit Utrecht (1974-1983), bedrijfsjurist bij Hoogovens (1983-1987) en universitair hoofddocent aan de Rijksuniversiteit Groningen (1987-1989) verkreeg Vino een aanstelling als hoogleraar. Eerst op de leerstoel Handelsrecht en ondernemingsrecht aan de Rijksuniversiteit Groningen (1989-2003), in welke periode hij ook decaan was van de juridische faculteit (1997-2000), vervolgens op de leerstoel Ondernemingsrecht aan de Rijkuniversiteit Leiden (2003-2007) en ten slotte op de leerstoel Grondslagen ondernemingsrecht aan de Erasmus Universiteit Rotterdam (2007-heden), de rechtsopvolger van de Handelshogeschool Rotterdam, waar Vino als student zijn juridische opleiding genoot.¹

Deze twee jubilea – de 65ste verjaardag van Vino en zijn 25+ jaar hooglerarschap – vormen de directe aanleiding voor deze bundel met opstellen. Opstellen van auteurs uit de kring van in totaal 42 promoti (35) en promovendi (7) van Vino, waarvan de eerste promotus in 1994 haar proefschrift verdedigde en de laatste promovendus zijn of haar proefschrift nog zal verdedigen.² Auteurs die met veel genoegen (terug)denken aan hun samenwerking met Vino, in het bijzonder de onderlinge gedachtewisselingen: dikwijls over het recht, niet zelden ook over andere dingen in het leven, steevast voorzien van humor, relativeringsvermogen, ruimte voor ieders opvattingen en wederzijdse bereidheid tot het verkennen van juridische *terra incognita*.

Het aantal promoti en promovendi van Vino is in de juridische discipline ongeëvenaard. Het illustreert dat voor Vino de begeleiding van onervaren

-
1. Zie daarover o.a. L. Timmerman, Twee sleutels voor vernieuwing van het ondernemingsrecht, in: *Piet Sanders: een honderdjarige vernieuwer*, Den Haag: Boom Juridische uitgevers 2012, p. 165-169 en L. Timmerman, The happy lawyer en de toekomst van het ondernemingsrecht, *Ondernemingsrecht* 2014/5. Wij willen niet onvermeld laten dat Vino sinds 2001 lid is van de Koninklijke Nederlandse Akademie van Wetenschappen, afdeling Letterkunde, sectie Rechtswetenschappen.
  2. Daarbij past ook vermelding van een andere veelzijdigheid in samenwerkingsverbanden, tot uitdrukking komend in de 29 (van de 42) gevallen waarin Vino – kort gezegd – samen met een mede-promotor de desbetreffende promovendus heeft begeleid of nog begeleidt.

onderzoekers één van de kernpunten van zijn hoogleraarschap is. Vino excelleert in die begeleiding. Hij beheerst de kunst van het evenwicht. Een evenwicht tussen afstand houden en bemoeienis. Zijn promoti en promovendi hebben allen de indruk dat zij het proefschrift zelfstandig hebben geschreven of aan het schrijven zijn. Wie het proces met enige objectiviteit beschouwt, ziet dat Vino hen tijdens het schrijven regelmatig, maar bijna onmerkbaar, de juiste richting heeft gewezen. De juiste vraag wordt gesteld, de zwakke plek in een redenering benoemd, een relevant boek uit een aangrenzende discipline geschonken. Vino zegt ideeën niet voor. Hij inspireert tot ideeën. Daarbij betracht hij het geduld van een diamantbewerker, die een ruw product langzaam klooft en slijpt tot een juweel dat voldoende glanst.

De opzet van deze bundel sluit aan bij iets wat Vino als rechtswetenschapper en -practicus na aan het hart ligt: een gevarieerde, op brede leest geschoeide beoefening van het ondernemingsrecht vanuit zowel de theorie als de praktijk, waarbij niet alleen aandacht bestaat voor historische beschouwingen (terug kijken) maar ook, juist ook, voor toekomstgerichte en op vernieuwing gerichte bespiegelingen (vooruit kijken). Vino zou zeggen: een ‘eclectische’ wijze van beoefening van het ondernemingsrecht, waarbij er ruimte is voor uiteenlopende denkwijzen (en inconsistenties uiteraard vermeden dienen te worden).³

Van die voorliefde voor vooruit kijken heeft Vino meer dan eens blijk gegeven, zoals vorig jaar in een artikel met een veelzeggende titel waarvan een kerncitaat is opgenomen voorin deze bundel.⁴ Wie zijn bijgevoegde lijst van publicaties⁵ bestudeert, zal zien dat in ‘de toekomst van het ondernemingsrecht’ (of omgekeerd ‘het ondernemingsrecht van de toekomst’, Vino bekijkt bepaalde kwesties doorgaans niet vanuit slechts één perspectief) een thema schuilgaat dat prominent is vertegenwoordigd in het wetenschappelijke oeuvre van Vino.⁶ Wij noemen hier ook Vino’s installatie op 1 april 2003 als Advocaat-Generaal bij de Hoge Raad der Nederlanden, in de kern evenzeer een vorm van vooruit kijken. De gezaghebbende conclusies die hij in deze hoedanigheid neemt, voor een niet onbelangrijk deel inzake ondernemingsrechtelijke problematiek, zijn evenzeer doortrokken van dat thema.

De auteurs hebben dat thema ook tot rode draad van deze bundel gesponnen; ieder op eigen wijze, soms in co-productie en veelal gerelateerd aan het eigen

---

3. Zie L. Timmerman, Gedragsrecht, belangenpluralisme en vereenvoudiging van het vennootschapsrecht (oratie Leiden), *Ondernemingsrecht* 2005/2: ‘Ik kan niet in het ene juiste geloven. Voor mij is er altijd veelheid’.

4. Timmerman 2014.

5. Naast zijn dissertatie uit 1988 (promotor: Prof. mr. B. Wachter) ook een veelheid aan redes, preadviezen, boekredacties, artikelen, boekbijdragen, korte stukken, medewerkerschappen aan overzichtswerken, rapporten en commentaren op rechtspraak.

6. Zie, naast Timmerman 2005, bijvoorbeeld L. Timmerman, Over de toekomst van het vennootschapsrecht, *RM Themis* 1999, p. 43-51 en Timmerman 2012.

promotieonderzoek, maar uiteindelijk als collectief. De 33 bijdragen die aan deze rode draad zijn opgehangen bieden een deel van de staalkaart van onderwerpen waarmee Vino zich als eminent jurist bij de beoefening van het ondernemingsrecht in de loop der jaren heeft beziggehouden en, naar wij ‘vooruit kijkend’ graag benadrukken, hopelijk nog vele jaren zal kunnen bezighouden.

De redactie

